

Валери Петров

(22. 4. 1920 – 27. 8. 2014)

Напусна ни Валери Петров – поетът, сценаристът, драматургът, преводачът на Уилям Шекспир... Той си тръгна завинаги от този свят на 27 август 2014 г. на 94-годишна възраст след два мозъчни инсулта. Ние, сънародниците му, си взехме последно сбогом с него два дни по-късно във фойето на Народния театър „Иван Вазов“. За това че Валери Петров беше обичан, уважаван и популярен, красноречиво „говореха“ събралите се пред сградата на театъра стотици българи – приятели, роднини, близки, негови почитатели, сред които много актьори (Христо Мутафчиев, Татяна Лолова и др.), проф. Светлин Русев, Анжел Вагенщайн, председателят на организацията на евреите в България „Шалом“ Максим Бенвенисти. Своята почит към покойния поет и преводач отдадоха кметът на София Йорданка Фандъкова и председателят на БАН акад. Стефан Воденичаров.

Валери Нисимов Петров, чието рождено име е Валери Нисим Меворах, се ражда на 22 април 1920 г. в семейството на преподавателката по френ-

ски език Мария Петрова и на професора по семейно право Нисим Меворах, който работи и като дипломат. Впоследствие родителите му приемат протестанството и прекръстват сина си на Валери Нисимов Петров. Още като ученик той показва литературни заложби – през 30-те години печата свои стихове в сп. „Ученически подем“ и издава първата си самостоятелна книжка „Птици към север“. Младежът завършва Италианския лицей в София през 1939 г., а пет години по-късно – медицина в Софийския университет. По време на следването си В. Петров не изоставя литературата. През 40-те години излизат цикълът стихотворения „Нощи в планината“ в сп. „Изкуство и критика“, „Нежности“ и „Стари неща малко по новому“, поемите му „Палечко“, „На път“, „Ювенес дум сумус“, „Край синьото море“, „Тавански спомен“, стихосбирката „Стихотворения“.

Макар че известно време след дипломирането си В. Петров практикува лекарската професия, през следващите десетилетия той се изявява предимно на журналистическото поприще – през есента и зимата на 1944 г. работи в Радио „София“, а по време на участието на България във войната срещу нацистка Германия – в редакцията на вестник „Фронтвак“. След края на Втората световна война В. Петров става един от основателите на в-к „Стършел“ и в периода 1945–1962 г. е негов заместник-главен редактор. Наред с това В. Петров работи като аташе по културата и печата в българската легация в Рим (1947–1950). Това му дава възможност да пътува в Америка, Франция, Швейцария като български представител на различни културни форуми. След завръщането си в България В. Петров работи като редактор в Студия за игрални филми „Бояна“ и редактор на издателство „Български писател“.

И на зряла възраст В. Петров остава верен на „голямата си любов“ – литературата. Той е изключително продуктивен драматург, сценарист, автор на лирична и сатирична поезия, на книги за деца, преводач. Наред със сборника си „Поеми“, сатиричните стихотворения „На смях“, той издава „Пет приказки“, за което е вписан в почетния списък на Международния съвет за детска книга. Между 60-те и 80-те години изпод перото на В. Петров се появяват сценариите на редица български игрални и анимационни филми: „Слънцето и сянката“, „Васката“, „Рицар без броня“, „Един снимачен ден“, „Откъде се знаем?“, „С любов и нежност“, „Йо-хо-хо“, „Приказка за боровото клонче“, „Вариации върху стара тема“, „Меко казано“ и др. Автор е и на редица пиеси – „Когато розите танцуват“, „В лунната стая“, „Пук“, „Честна мускетарска“, „Копче за сън“ и др. Пиесата „Театър, любов моя“ той написва специално за големите актриси Славка Славова и Таня Масалитинова.

Разбира се, не можем да не споменем великолепните преводи на В. Петров на произведенията на Уилям Шекспир. През 70-те години излизат преводите му на комедиите и трагедиите на големия британски драматург.

След политическите промени в България през 1989 г. В. Петров е избран за народен представител в Седмото ВНС, но, разочарован от атмосферата, която цари в него, се отказва от политиката. Безспорно признание на неговите качества за принос в областта на литературата е избирането му за академик през 2003 г., както и наградите, които получава: „Константин Константинов“ (2004), Голямата награда за литература на Софийския университет (2005), „Христо Г. Данов“ (2006), „Св. Паисий Хилендарски“ (2007). През 2010 г. излиза сборникът с негови басни „От иглу до кюнец“, а една година по-късно – стихосбирката му „Стихове 2010–2011“.

Д-р Красимира Мархалева